

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Gfv.VII.30.079/2016/4.

A tanács tagjai: . Pethőné dr. Kovács Ágnes a tanács elnöke
. Vezekényi Ursula előadó bíró
. Csőke Andrea bíró

A felperes:

A felperes képviselője: jogtanácsos

Az alperes:

Az alperes képviselője: Dr. Solymár Károly ügyvéd

A per tárgya: vezető tisztségviselő felelősségének megállapítása.

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma: Fővárosi Ítéltábla 16.Gf.40.199/2014/6. számú ítélet

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma: Fővárosi Törvényszék 25.G.41.139/2013/13. számú ítélet.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 20.000 (húszezer) Ft felülvizsgálati eljárási költséget. A le nem rótt 70.000 (hetvenezer) Ft felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az alperes 2004. október 5-étől 2009. október 5-éig a C. Kft. (a továbbiakban Kft.) önálló képviseleti joggal rendelkező ügyvezetője volt.
- [2] 2008. december 19-én a kft. és egy panamai székhelyű cég jegyzőkönyvben rögzítette, hogy a panamai cég 1 millió euró megfizetését követelheti a kft.-től. Ezen összeg megfizetésére azonban a kft. sem a jegyzőkönyv készítés időpontjában, sem később nem képes. Ugyanezen a napon megállapodtak abban, hogy a kft. 15 napon belül 100 millió Ft-ot, 2009. május 1-jéig további 30 millió Ft-ot megfizet a panamai cégnek. E kötelezettségének a kft. az

előírt határidőben eleget tett.

- [3] 2008. december 29-én kelt megállapodás alapján a kft. 93 millió Ft kártérítést fizetett meg egy belizi székhelyű cégnek.
- [4] 2008. december 30-án a kft. egy természetes személlyel egy üllői ingatlanra adásvételi előszerződést kötött. A szerződés aláírásával egyidejűleg 10 millió Ft foglalatot adott. 2009. január 16-án pénzügyi, gazdasági nehézségekre hivatkozással a kft. elállt az előszerződéstől. A természetes személy a foglalatot megtartotta.
- [5] 2009. február 13-án a kft. 22 millió Ft tagi kölcsönt nyújtott egy magyar társaságnak, amelynek tagjai a kft. és egy panamai cég volt. A kölcsönnevő kft. egyik ügyvezetője együttes képviseleti jog mellett az alperes.
- [6] 2008-2009-ben a kft. ellen több cég is kezdeményezett felszámolási eljárást. A bíróság egy hitelező 2008. december 20-án benyújtott kérelmére a kft. felszámolását elrendelte. Annak kezdő időpontja: 2009. november 6. Egyszerűsített felszámolási eljárás lefolytatását követően a kft. 2012. november 29-én a cégjegyzékből törlésre került. A felperes a felszámolási eljárásban 85.065.709 Ft, a felszámoló által elismert hitelezői igényt jelentett be.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [7] A felperes 2012. február 21-én előterjesztett keresetében a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.) 33/A. §-ára hivatkozással annak megállapítását kérte, hogy az alperes mint a kft. vezető tisztségviselője a kft. fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkezését követően - ennek időpontját 2008. december 29-ében jelölte meg - ügyvezetési feladatait nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látta el, ezáltal a kft. vagyona 32 millió Ft-tal csökkent. E körben hivatkozott a természetes személlyel kötött ingatlan adásvételi előszerződés alapján fizetett 10 millió Ft foglalat elvesztésére, továbbá a kft. által nyújtott 22 millió Ft-os tagi kölcsönre.
- [8] Kifejtette, a kölcsön nyújtásakor az alperes tudott a kft. ellen benyújtott felszámolási kérelmekről, de bizonyosan tudomást szerzett a P Kft. (a továbbiakban: P. kft.) erre irányuló kérelméről.
- [9] Előadta, a kft.-nek 2008. december 31-én a felperessel szemben már 48.352.062 Ft adótartozása állt fenn, amelynek 2009. január 26-i végrehajtása csak 1.560 Ft erejéig vezetett eredményre.
- [10] A felperes rámutatott továbbá, a kft. a 2008. évi beszámoló letétbe helyezési, közzétételi kötelezettségének nem tett eleget, így a hitelezői érdekek sérelmét a Cstv. 33/A. § (2) bekezdés alapján vélelmezni kell.
- [11] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Vitatta, hogy 2008. december 29-én a kft. fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetbe került. Állította, jelentős kintlevőségei voltak ebben az időpontban. A felszámolónak róható fel, hogy ezen követelések

behajtása elmaradt.

- [12] Az alperes hivatkozott arra, hogy 2009. január 9-én saját vagyonából 6 millió Ft tagi kölcsönt nyújtott a kft-nek egy pályázathoz szükséges önrész biztosítása érdekében. A társaság vagyonának növelése céljából 25 millió Ft kölcsönt vett fel, amelyhez fedezetként saját ingatlanát ajánlotta fel, és amelyet egyébként elárvereztek. 2009. évben a kft. egy szerbiai optikai hálózatépítési projektben vett volna részt, amit az Eximbank finanszírozott volna. Ennek a projektnek az összértéke 3 millió euró volt. A projekt elkészítésében vett volna részt a kft. részvételével működő társaság, amelynek a tagi kölcsönt a kft. nyújtotta.
- [13] Az alperes nem vitatta, hogy a 2008. évi beszámoló letétbehelyezési, közzétételi kötelezettségének a kft. nevében nem tett eleget. Ennek oka előadása szerint az volt, hogy a könyvelő az elkészített beszámolót nem volt hajlandó letétbe helyezni, közzétenni, mivel a kft. a megbízási díjjal tartozott neki.
- [14] Az alperes indítványozta személyes meghallgatását, továbbá F E tanúkénti kihallgatását, az iratok felszámolónak történő átadásának igazolására. Kérte a kft. könyvelőjének kihallgatását is a beszámoló letétbe helyezési, közzétételi kötelezettség elmulasztásával összefüggésben, illetve a szerbiai optikai hálózati projekttel kapcsolatos okiratok beszerzését is indítványozta.

Az első- és másodfokú ítélet

- [15] Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes, mint a kft. volt vezető tisztségviselője a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezését követően az ügyvezetési feladatait nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látta el, és ezáltal a kft. vagyona 32 millió Ft-tal csökkent. Az alperes emiatt 32 millió Ft erejéig kártérítési felelősséggel tartozik a kft. felszámolási eljárása során ki nem elégített hitelezői követelésekért.
- [16] Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Az alperesi fellebbezésben foglaltakra tekintettel kifejtette: az elsőfokú bíróság a jogvita eldöntéséhez szükséges tényeket feltárta, a jogvita eldöntését nem befolyásoló bizonyítási indítványokat jogszerűen utasította el. Az alperes személyes meghallgatásának elmaradását nem tekintette lényeges, az eljárás megismétlésére vezető eljárási szabálysértésnek, figyelemmel a Kúria 1/2014.(VI.30.) PK véleményének 1.) pontjában írtakra. Úgy ítélte, az elsőfokú bíróság helyes jogi álláspontra helyezkedett, az olyan foglalommal biztosított szerződés megkötése, amelynek teljesítésére a kft. előreláthatólag nem volt képes, illetve a kft. vagyoni körülményeit, tartozásállományát figyelmen kívül hagyó tagi hitelnyújtás a hitelezők érdekeit sértő magatartásnak minősül. A beszámoló letétbe helyezési és közzétételi kötelezettség

elmulasztása miatt fennálló, a hitelezői érdeksérelemre vonatkozó a törvényi vélelmet az alperes nem tudta megdönteni. Az általa tagi kölcsönként nyújtott 6 millió Ft-tal jogszerűen nem csökkenthető azon összeg, amelynek erejéig kártérítési felelőssége fennáll.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [17] Az alperes felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú ítélet megváltoztatását, a kereset elutasítását, másodlagosan mindkét fokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra, új határozat hozatalára utasítását kérte. Állította, a jogerős ítélet a Pp. 141. § (2) bekezdésében, a 163. § (1) bekezdésében, a 164. § (1) bekezdésében, illetve a 206. § (1) bekezdésében írtakba ütközik.
- [18] Kifejtette, a perben eljáró bíróságok a bizonyítási eljárást nem folytatták le, az alperest személyesen nem hallgatták meg, bár azt az alperes indítványozta. Nem hallgatták ki az alperes által indítványozott tanukat sem. Előadta, a könyvelő tanúvallomása bizonyíthatta volna, hogy a könyvelő a feladatainak ellátását átmenetileg felfüggesztette, mivel megbízási díját nem kapta kézhez. Az alperes állította, a kft. nevében ezért nem tudott eleget tenni a 2008. évi mérleg letétbe helyezésére, közzétételére vonatkozó kötelezettségnek. Sérelmezte, a perben eljáró bíróságok nem hallgatták ki F E-t sem, aki igazolhatta volna, hogy a kft. valamennyi iratát a felszámolónak átadta. Az alperes szerint, kizárólag a felszámolótól kapott nyilatkozaton alapult a felperes keresete. A felszámoló azonban nem tekinthető elfogulatlanak, hiszen az alperes ellen büntető feljelentést tett. E körben hangsúlyozta, a kft. kintlevőségei behajtásának elmulasztása a felszámoló terhére értékelendő.
- [19] Az alperes vitatta, hogy a kft. 2008. december 29-én fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben lett volna. Ebben az időben ugyanis - előadása szerint - a kft-nek közel 200 millió Ft nagyságú kintlevősége volt.
- [20] Hangsúlyozta, azért állt el a kft. nevében a természetes személlyel kötött adásvételi előszerződéstől, mert a kft. kintlevőségei határidőben nem folytak be. A szerződés megkötésével, majd az elállással éppen a hitelezők érdekeit tartotta szem előtt. Az alperes állította, hogy a P. kft-nek a kft-vel szemben benyújtott felszámolási kérelméről csak 2009. február 2-án értesült. Egyébként az említett felszámolási eljárás lefolytatása iránti kérelmet a bíróság nem találta alaposnak.
- [21] Az alperes hangsúlyozta, az általa megkötött szerződések célja a kft. vagyonának növelése volt. Megalapozatlanul hagyták figyelmen kívül a perben eljáró bíróságok az általa nyújtott tagi kölcsönrel, illetve a hitelfelvétellel kapcsolatos nyilatkozatait. Utalt arra, a 6 millió Ft tagi kölcsönt nem kapta vissza, így ezen összeggel csökkentendő azon összeg, amelynek erejéig felelőssége fennáll. Az

alperes sérelmezte azt is, a perben eljáró bíróságok nem értékelték, hogy a hitelfelvételekor saját nagy értékű ingatlanát biztosítésként nyújtotta, és azt elárverezték.

- [22] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [23] A Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján, és azt a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból nem találta jogszabálysértőnek.

- [24] A perben eljáró bíróságok helyesen állapították meg, hogy a jogvita eldöntése során hatályos Cstv. 33/A. § szerinti perben a felperest terheli annak bizonyítása, hogy az adós gazdálkodó szervezet fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetbe került, ez mikor következett be, az alperes azt megelőző három évben az adós szervezet vezetője volt, és az ügyvezetői feladatait az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkezését követően, nem a hitelezők érdekei elsődlegességének figyelembevételével látta el, ezáltal az adós vagyona csökkent. Nem kell bizonyítani a hitelezői érdekek sérelmét és az okozati összefüggést ugyanakkor, ha a hitelezői érdekek sérelme a Cstv. 33/A. § (2) bekezdésében írtak szerint vélelmezendő.

Az alperes felelőssége alól azzal mentheti ki magát, ha bizonyítja, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezését követően az adott helyzetben elvárható valamennyi intézkedést megtette a hitelezői veszteségek csökkentése érdekében.

- [25] A Kúria úgy ítélte, a perben eljáró bíróságok megalapozottan jutottak arra a következtetésre, hogy a kft. 2008. december 29-én már fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt. Ezt bizonyítják a panamai céggel, illetve a belizi céggel kötött megállapodás, a 2007. évi mérleg adatai, a 2010. március 6-án kelt tevékenységet lezáró mérleg 2008. évre vonatkozó megállapításai. Ez utóbbi szerint a 186.025.000 Ft követeléssel szemben 644.446.000 Ft rövid lejáratú kötelezettsége volt a kft.-nek. Önmagában az a körülmény, hogy a panamai cégnek 30 millió Ft-ot - a megállapodás szerint - az adós megfizette, nem cáfolja a kft. fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének fennállását. A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet ugyanis nem azt jelenti, hogy az adósnak egyáltalán nincs likvid vagyona. Ez a helyzet akkor áll fenn, ha a likvid vagyon nem fedezi az esedékes tartozásokat.

- [26] A perben eljáró bíróságok helyesen értékelték úgy, hogy a fent említett természetes személlyel kötött ingatlan adásvételi szerződésben kikötött foglalt elvesztése a kft. aktív vagyonát 10 millió Ft-tal csökkentette. Az alperes nem jelölt meg olyan hitelt érdemlő körülményt, amely cáfolta volna, hogy a szerződés megkötésekor nem volt előre látható, miszerint a kft. nem lesz képes fizetési kötelezettségének eleget tenni. A perben eljáró

bíróságok helyesen foglaltak állást tekintetben is, hogy a kft. által nyújtott tagi kölcsön ugyancsak a kft. aktív vagyonát csökkentette reális ellentételezés nélkül. Így, helyesen jutottak arra a következtetésre, hogy ezen szerződések megkötése során az alperes nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége figyelembevételével járt el.

- [27] Az alperes védekezése a felelősség alóli kimentésre is irányult. Egyrészt vitatta, hogy a hitelezők érdekeit sértő magatartást tanúsító vélelemre vonatkozó rendelkezés, az adott tényállás mellett alkalmazható. E körben sérelmezte, a kft. könyvelője tanúkihallgatásának elmaradását. A Kúria álláspontja ezzel kapcsolatban az alábbi: Az alperes által sem vitatott tény, hogy a kft. 2008. évi mérlege nem került letétbe helyezésre, közzétételre. Az alperes által megjelölt tanúval igazolni kívánt tényállítás azonban még annak bizonyítása esetén sem eredményezné a vélelem megdöntését. Az alperesnek mint a kft. vezető tisztségviselőjének feladata volt a kft. könyveinek szabályszerű vezetése, annak biztosítása, hogy az adós mérlege a jogszabály által előírt időben letétbe helyezésre, közzétételre kerüljön. Annak az alperes által hivatkozott okból való elmaradása éppen a hitelezői érdekek figyelmen kívül hagyását igazolja. A Kúria rámutat arra is, ha a vélelem nem állna fenn, az alperes felelőssége akkor is fennállna. A perben bizonyítást nyert, hogy a korábban ismertetett két szerződéssel, a kft. aktív vagyona összesen 32 millió Ft-tal csökkent. Ez is arra utal, hogy az alperes nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége figyelembe vételével cselekedett.
- [28] A perben eljáró bíróságok helyesen foglaltak állást a tekintetben is, hogy az alperes által a kft.-nek nyújtott 6 millió Ft tagi kölcsön, illetve a kft. által felvett hitel kapcsán az alperes nem bizonyította, hogy az adott helyzetben elvárható valamennyi intézkedést megtette a hitelezői veszteségek csökkentése érdekében. A kölcsönök ugyanis a kft. vagyonát nem növelték. A tagi kölcsönnel az alperes felelősségének mértéke nem volt jogszerűen csökkenthető, mivel az hitelezői követelésnek minősül.
- [29] Az adott tényállás mellett nincs jelentősége annak, hogy az alperes tudott-e a kft. ellen benyújtott felszámolási kérelmekről. A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének időpontja a korábban kifejtettekre tekintettel megalapozottan megállapítható volt.
- [30] A perben eljáró bíróságok úgyszintén helyesen állapították meg, hogy F E tanúvallomása az alperes által megjelölt körben a jogvita eldöntése szempontjából jogi jelentőséggel nem bír. Jelen eljárásban az alperes terhére a kft. felszámolójával történt kapcsolattartási, iratátadási kötelezettség elmulasztása ugyanis értékelésre nem került.
- [31] A kifejtettekre tekintettel a Kúria úgy ítélte, a perben eljáró bíróságok a tényállást a szükséges terjedelemben feltárták, a bizonyítási indítványokat – a Pp. 3. § (4) és (5) bekezdésében biztosított jogukkal élve a szükségtelen bizonyítás lefolytatását

mellőzve - a Pp. 163. § (1) bekezdésének és 141. § (2) bekezdésének megsértése nélkül utasították el. A Pp. 164. § (1) bekezdése szerint a bizonyítási terhet helytállóan állapították meg, a bizonyítékokat a Pp. 206. §-ában írtak szerint mérlegelték.

- [32] A felülvizsgálati kérelemben megjelölt eljárási szabályok megsértése nélkül meghozott jogerős ítéletet ezért a Kúria a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [33] Az alperes felülvizsgálati kérelme nem vezetett eredményre. A Pp. 270. § (1) bekezdése folytán irányadó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles ezért a felperes felülvizsgálati költségének megfizetésére. A Kúria annak mértékét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdése alkalmazásával, a kifejtett tevékenységgel arányosan, a jogtanácsosi képviseletre tekintettel ÁFA nélkül állapította meg.
- [34] Az alperes illetékmentessége folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli a költségmentesség alkalmazásáról a bírósági eljárásban szóló 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. § alapján.

Budapest, 2016. november 22.

Dr. Pethőné dr. Kovács Ágnes sk. a tanács elnöke, Dr. Vezekényi Ursula sk. előadó bíró, Dr. Csőke Andrea sk. bíró